MILIEU ADVIESBUREAU
Eco Reest

Advies vanuit een groen hart

Quickscan
Wet natuurbescherming

Kerkstraat 49-109, Roggeveenstraat 1a-3p, Van Noortstraat 92-102 en 79a-79p te Hoogezand

projectnummer

221387

TITELBLAD

RAPPORT			
Type onderzoek	Quickscan Wet natuurbescherming		
Locatie onderzoek	Kerkstraat 49-109, Roggeveenstraat 1a-3p, Van Noortstraat 92-102 en 79a-79p te Hoogezand		
Projectnummer	221387		
Projectleider	[redacted]		
Auteur	[redacted]		
Controle en vrijgave	[redacted]		
Versie rapport	Versienummer:	Datum:	Reden vervallen:
	1.0	17 november 2022	Vigerende versie
Paraaf vrijgave	[redacted]		

OPDRACHTGEVER	
Naam	Woonstichting Groninger Huis
Contactpersoon	[redacted]
Adres	Kerkstraat 42 b, 9636 AC ZUIDBROEK

UITGEVOERD DOOR

info@ecoreest.nl
www.ecoreest.nl

Kantoor Zuidwolde
Industrieweg 20
7921 JP Zuidwolde
0528 373 982

Kantoor Almere
Landdrostdreef 124
1314 SK Almere
036 82 00 397

Kantoor Groningen
Friesestraatweg 213 A-D
9743 AD Groningen
0596 633 355

Eco Reest Holding BV is gecertificeerd volgens “NEN-EN-ISO 9001:2015”, voor het geven van milieukundig advies in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen en gebouwen met inbegrip van de uitvoering van gerelateerde onderzoeksactiviteiten op het gebied van bodemonderzoek en -sanering, ecologie, asbestinventarisaties en sloopbegeleiding.

Eco Reest BV is lid van het Netwerk Groene Bureaus (NGB). Als aangesloten adviesbureau zorgen we samen met de andere leden voor een betere borging van kwaliteit in de uitvoering van ecologisch onderzoek.

Dit onderzoek en advies is tot stand gekomen onafhankelijk van de belangen van de opdrachtgever en derden.

Eco Reest BV is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus en is gemachtigd gebruik te maken van de ontheffingen en correspondentie met bevoegde gezagen van het Netwerk Groene Bureaus met betrekking tot Wet natuurbescherming.

DISCLAIMER
Dit rapport is het resultaat van een quickscan Wet natuurbescherming dat is uitgevoerd ter plaatse van Kerkstraat 49-109, Roggeveenstraat 1a-3p, Van Noortstraat 92-102 en 79a-79p te Hoogezand, in opdracht van Woonstichting Groninger Huis. Ten behoeve van de juiste interpretatie van dit rapport is het noodzakelijk te beschikken over de gehele rapportage, inclusief bijlagen.

Het rapport is ongeschikt voor toepassing in een juridische context indien de paginanummering van het rapport onjuist of onvolledig is, de bijlagen genoemd in de inhoudsopgave (deels) ontbreken en het projectnummer in het rapport en op de bijlage niet overeenkomt.

© 2022 Eco Reest BV.
Gebruik en overname van gegevens alleen toegestaan met volledige bronvermelding.
Wijze van citeren: Eco Reest 2022 Hoogezand_221387_ Kerkstraat 49-109, Roggeveenstraat 1a-3p, Van Noortstraat 92-102 en 79a-79p _QS
We stellen dit rapport alleen ter beschikking aan derden in geval van schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

INHOUD

1. INLEIDING 4
1.1 Aanleiding en doel 4
1.2 Wettelijk kader 4
1.3 Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen 5

2. INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING 9
2.1 Bronnenonderzoek 9
2.2 Veldinspectie 9
2.3 Toetsing 9

3. EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING 10
3.1 Natura 2000 10
3.2 Natuurnetwerk Nederland 12
3.3 Natuur buiten het NNN 13
3.4 Houtopstanden 13
3.4.1 Wet natuurbescherming 13
3.4.2 Gemeentelijk beleid 13

4. EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING 14
4.1 Flora 14
4.2 Broedvogels 14
4.3 Vleermuizen 16
4.4 Grondgebonden zoogdieren 19
4.5 Overige soorten 19
4.6 Rode lijst 19

5. CONCLUSIE EN ADVIES 20
5.1 Gebiedsbescherming 20
5.2 Soortenbescherming 20
5.3 Advies en vervolgstappen 21
5.3.1 Stikstofdepositie 21
5.3.2 Soortgericht nader onderzoek vleermuizen 21
5.3.3 Broedvogels 21
5.3.4 Bomen kappen 22
5.3.5 Natuurinclusief bouwen 22
5.3.6 Zorgplicht 22
5.4 Verantwoording 22

GERAADPLEEGDE BRONNEN 23

BIJLAGEN
1 Overzicht vrijgestelde soorten provincie Groningen
2 Lijst vogels met jaarrond beschermde nesten
3 Uittreksel NDFF
4 Rode lijst soorten

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de aanleiding en het doel van het onderzoek en het wettelijk kader. Daarnaast wordt ingegaan op de huidige situatie van het projectgebied en de beoogde ontwikkeling.

1.1 Aanleiding en doel

Aanleiding tot het onderzoek is de voorgenomen sloop van de woningen en garageboxen ter plaatse van de volgende adressen te Hoogezand:

- Kerkstraat 49-109
- Roggeveenstraat 1a-3p,
- Van Noortstraat 92-102 en 79a-79p

Omdat de ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben op beschermde natuurwaarden, is het voornemen getoetst aan de natuurwet- en regelgeving. Het doel van de quickscan Wet natuurbescherming is inzicht verkrijgen in de mogelijke effecten op beschermde natuurwaarden als gevolg van het project. Indien negatieve effecten niet zijn te voorkomen, wordt geadviseerd omtrent de vervolgstappen.

1.2 Wettelijk kader

Voor de bescherming van natuurwaarden is de Wet natuurbescherming (Wnb) van toepassing. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, beschermde soorten en houtopstanden. De volledige wetstekst is hier te vinden: https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01. Daarnaast is, in het kader van gebiedsbescherming, ook het Natuurnetwerk Nederland (NNN) relevant.

Natura 2000
Hoofdstuk 2 van de Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Vogel- en/of Habitatrichtlijngebieden. Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor bescherming van habitattypen, habitats van soorten en leefgebieden van soorten en vogels.

Vooraf is verplicht te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben. Als uit de beoordeling (voortoets) blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significante) effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling en/of een vergunning nodig.

Natuurnetwerk Nederland
De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) en uitgewerkt in provinciale verordeningen. Provincies wijzen gebieden aan die het NNN vormen. Via de provinciale verordeningen worden, in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden-, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen.

Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een ‘nee, tenzij’-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke

kenmerken en waarden van het NNN niet is toegestaan. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

Soortenbescherming
In hoofdstuk 3 van de Wnb is het onderdeel soortenbescherming is opgenomen. De beschermings-regimes ten aanzien van beschermde soorten zijn te onderscheiden in Vogelrichtlijnsoorten (art. 3.1 – 3.4), Habitatrichtlijnsoorten (art 3.5 – 3.9) en nationaal beschermde soorten (art 3.10 – 3.11). Daarnaast is in de Wnb een zorgplichtartikel (1.11) opgenomen ter bescherming van alle in het wild levende flora en fauna.

De Wnb gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van dit verbod kan onder voorwaarden worden afgeweken met een ontheffing of een vrijstelling. De provincie Groningen is bevoegd gezag voor het uitvoeren van de Wet natuurbescherming en heeft voor de implementatie een verordening opgesteld met daarin onder andere een lijst met de vrijgestelde soorten (zie bijlage 1).

Bij ingang van de omgevingswet op 1 juli 2023, geldt ook voor Rode Lijst soorten een specifieke zorgplicht (artikel 11.27 bal).

Houtopstanden
Hoofstuk 4 van de Wet natuurbescherming (art. 4.1-4.5) regelt de bescherming van houtopstanden. Een bij Wet beschermde houtopstand betreft een zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend, van meer dan tien are of meer dan 20 bomen in één of meerdere rijen, gelegen buiten de bebouwde komgrens Wet natuurbescherming. De gemeenteraad stelt de grens bebouwde kom Wet natuurbescherming vast.

Voor het kappen (van een deel) van een beschermde houtopstand geldt een meld- en herplantplicht. Provincies kunnen in de provinciale verordening regels opnemen. Voor specifieke houtopstanden zoals éénrijige populieren langs landbouwpercelen of specifieke velmaatregelen gelden uitzonderingsregels. Daarnaast kunnen ook per gemeente regels gelden ten aanzien van kap van bomen (APV).

1.3 Projectgebied en voorgenomen ontwikkelingen

Huidige situatie projectgebied
Het projectgebied ligt in het noorden van de bebouwde kom van Hoogezand. Het betreffen 36 appartementen aan de Kerkstraat 49-109 en de Van Noortstraat 92-102 en 49 garageboxen aan de Roggeveenstraat 1a-3p en de Van Noortstraat 79a-79p (figuur 1.1 en 1.2). De appartementen zijn gelegen in twee flats van vier verdiepingen. Alle appartementen hebben een balkon. De flats hebben een plat dak. De garageboxen hebben één bouwlaag en hebben een plat dak. Rondom het projectgebied is voornamelijk verharding aanwezig. Aan de achterzijde bevindt zich een grasveld en een aantal gecultiveerde plantensoorten. Oppervlaktewater is afwezig binnen het projectgebied. Figuur 1.3, 1.4 en 1.5 geven een impressie van het projectgebied.

Ten oosten van het projectgebied bevindt zich bebouwing. Ten westen van het projectgebied bevindt zich de begraafplaats "De Stille Hof". Ten noorden en westen bevinden zich vaarten, onder ander het Kieldiep. Nog verder ten westen bevindt zich het Foxholstermeer.

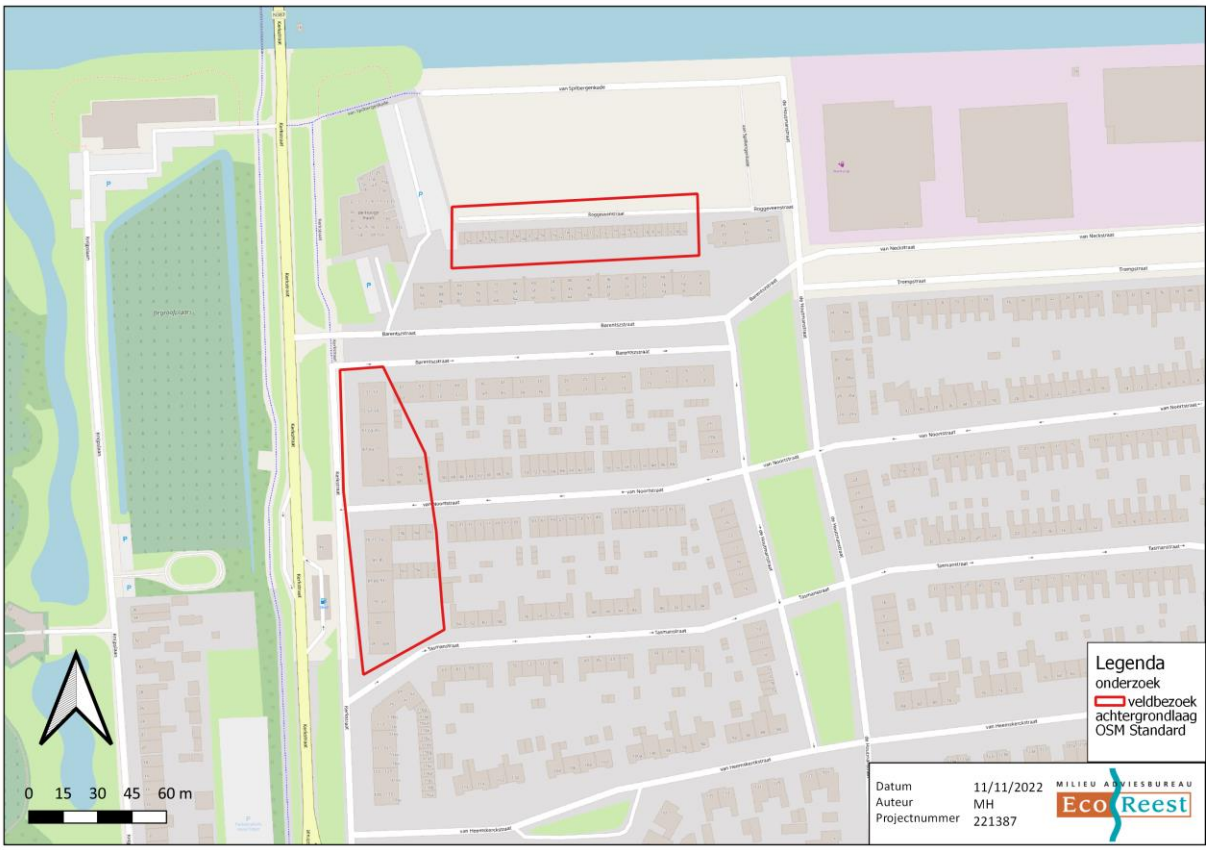

Figuur 1.1 Projectgebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Figuur 1.2 Projectgebied (rood omlijnd) (bron achtergrondkaart: ArcGIS).

Figuur 1.3 De appartementen aan de Kerkstraat te Hoogezand.

Figuur 1.4 De appartementen aan de Van Noortstraat te Hoogezand.

Figuur 1.5 Impressie van de garageboxen aan de Roggeveenstraat te Hoogezand.

Voorgenomen ontwikkelingen

De opdrachtgever is voornemens om de appartementen en garageboxen binnen het projectgebied te slopen. Met de voorgenomen werkzaamheden worden mogelijk een aantal bomen gekapt. Het betreffen enkel bomen in tuinen. De opdrachtgever is voornemens om vanaf juni 2024 van start te gaan met de sloop.

Op de vrijgekomen plaats zal nieuwbouw gerealiseerd worden. Het is op dit moment nog niet bekend hoe dat eruit zal gaan zien.

2. INVENTARISATIE EN EFFECTBEOORDELING

Het onderzoek bestaat uit het raadplegen van beschikbare bestaande bronnen aangevuld met een veldinspectie van het projectgebied.

2.1 Bronnenonderzoek

Voorafgaand aan het veldbezoek is gestart met een bureaustudie naar het voorkomen van beschermde flora en fauna ter plaatse van het projectgebied en de nabije omgeving. Dit bronnenonderzoek heeft bestaan uit het op 8 november 2022 opvragen van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF, 2022) van de afgelopen vijf jaar. Hierin is een overzicht opgevraagd van de ontheffingsplichtige soorten in de Wet natuurbescherming en de Rode lijst soorten binnen een straal van één kilometer rond het projectgebied. Zie voor het volledige overzicht bijlage 3: Uittreksel NDFF en bijlage 4: Rode lijst soorten. Bij het gebruik is rekening gehouden met de juridische houdbaarheid van de gegevens (3-5 jaar). Oudere waarnemingen kunnen worden gebruikt om de ecologische potenties in te schatten. Verder is gebruik gemaakt van bestaande literatuurgegevens en verspreidingsatlassen (Broekhuizen et al., 2016; Dietz et al., 2011; Uchelen, 2010, ravon.nl en verspreidingsatlas).

Uit het bronnenonderzoek komen de volgende relevante zoogdiersoorten naar voren: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en steenmarter. Daarnaast zijn waarnemingen van diverse vogelsoorten met een jaarrond beschermde nest/rustplaats bekend, waaronder de gebouwgebonden huismus en gierzwaluw (zie bijlage 3).

Ten aanzien van gebiedsbescherming is aan de hand van (provinciale) kaartenviewers nagegaan of het projectgebied in/nabij beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en/of het NNN) ligt.

2.2 Veldinspectie

Het bezoek is erop gericht om te beoordelen of in het projectgebied en de directe omgeving potentiële leef- en groeiplaatsen van beschermde dier- en plantensoorten aanwezig zijn. De waargenomen beschermde soorten zijn vastgelegd. Het projectgebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecoloog van Eco Reest. Het veldbezoek vond overdag plaats op 9 november 2022. Tijdens de inventarisatie waren de omstandigheden als volgt: droog, half bewolkt, windkracht 3 Bft, temperatuur 14°C.

2.3 Toetsing

Voor het onderdeel gebiedsbescherming (H3) is ten aanzien van Natura 2000 een voortoets uitgevoerd, waarin is beoordeeld of (significant) negatieve effecten op de beschermde waarden (instandhoudingsdoelen) van Natura 2000-gebieden zijn te verwachten, en of er een diepgaandere beoordeling noodzakelijk is. Voor de regels ten aanzien van het NNN is bepaald of mogelijk sprake is van negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN en of vervolgonderzoek nodig is.

Voor het onderdeel soortenbescherming (H4) is op basis van het bronnenonderzoek en het veldbezoek beoordeeld welke beschermde soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van het voornemen bepaald of en zo ja, welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over de te nemen vervolgstappen.

3. EFFECTBEOORDELING GEBIEDSBESCHERMING

3.1 Natura 2000

Ligging projectgebied t.o.v. Natura 2000-gebieden
Het projectgebied ligt buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden betreffen Zuidlaardermeergebied en Drentsche Aa-gebied, op respectievelijk 2,5 en 9,5 kilometer afstand (zie figuur 3.1). Andere Natura 2000-gebieden, zoals Leekstermeergebied, liggen op meer dan zeventien kilometer afstand.

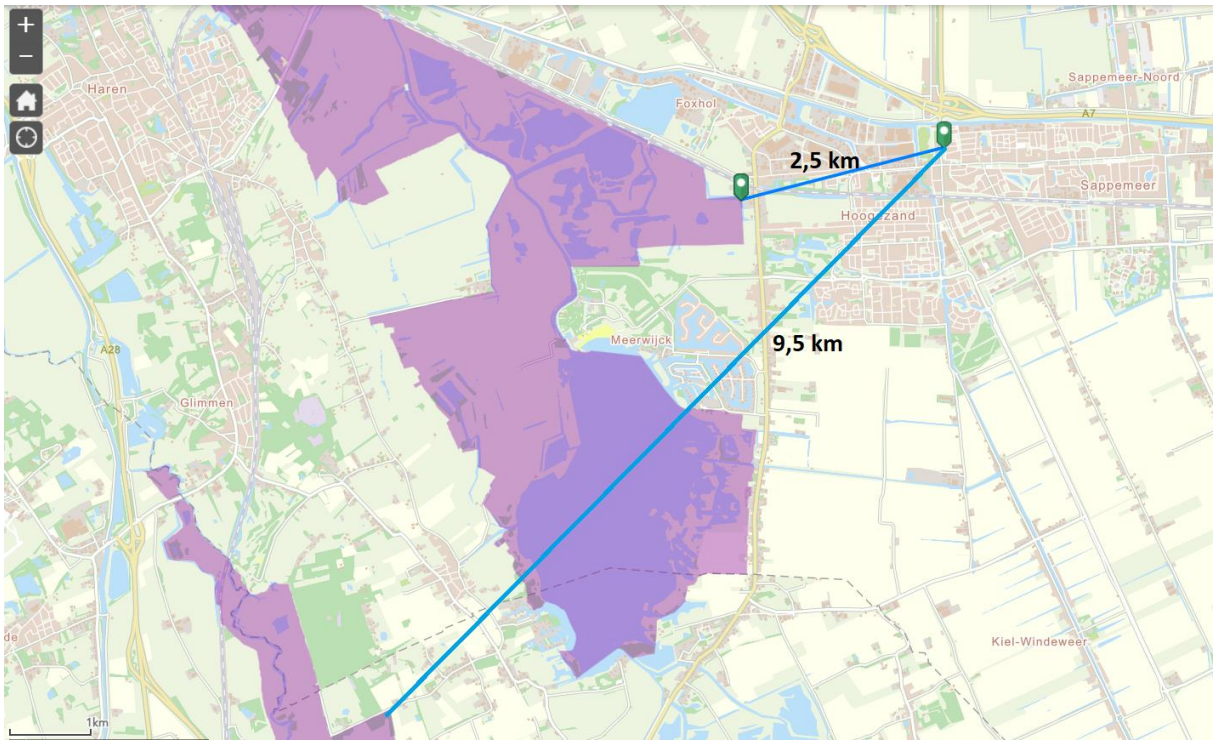

Figuur 3.1 Globale ligging projectgebied (groene marker rechts) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (paars) (Bron: Provincie Groningen, 2022).

Mogelijke effecten
Op basis van de effectenindicator (Broekmeyer et al. 2014, 2006) kunnen de werkzaamheden in relatie tot de meest nabij gelegen Natura 2000-gebieden mogelijk leiden tot: oppervlakteverlies, versnippering, verontreiniging, verdroging, verstoring (licht, geluid, optisch), trillingen en mechanische effecten. Als aanvulling hierop kan ook sprake zijn van verzuring/vermesting als gevolg van stikstofdepositie.

Effectbeoordeling
Aangezien het projectgebied buiten de begrenzing van Natura 2000-gebied ligt, is er geen sprake van direct negatieve effecten zoals oppervlakteverlies, versnippering en mechanische effecten. De mogelijke effecten beperken zich zodoende tot externe werking.

Op basis van bekende verstoringsafstanden tot maximaal 1.500 meter (Vegte et al., 2014; Broekmeyer et al. 2014 en Krijgsveld et al., 2008) en de afstanden tot de meest nabijgelegen Natura 2000-gebieden (circa 2,5 kilometer), is geen sprake van (tijdelijke) verstoring op Natura 2000-gebieden.

Ook ontbreken ecologische relaties tussen het projectgebied en Natura 2000-gebieden. De aangewezen doelsoorten van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn gebonden aan specifieke biotopen (Min LNV, 2022). De doelsoorten van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (Zuidlaardermeergebied) zijn voornamelijk gebonden aan open water, (riet)moerassen en open (heischrale)landschappen. Dergelijke biotopen zijn niet binnen en in de directe omgeving van het projectgebied aanwezig. Gezien de habitateisen van de doelsoorten en de terreinkenmerken van het projectgebied (binnen bebouwde kern en nabij verstoringsbronnen bebouwing/wegen/opgaand groen) worden de doelsoorten niet binnen en in de directe omgeving van het projectgebied verwacht. Er is zodoende geen sprake van (tijdelijke) verstoring op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden.

Eventuele trillingen hebben gezien het geringe trillingseffect van circa 50 meter (Gemeente Utrecht, 2003) geen effect op de verder gelegen Natura 2000-gebieden. De tijdelijke realisatiefase en het toekomstig gebruik kunnen zorgen voor extra stikstofdepositie. De overige effecten verontreiniging en verdroging zijn gezien de uitvoeringswijze (wo. milieueisen machinerie) niet aan de orde.

Effecten stikstofdepositie
Door de voorgenomen ontwikkeling kan in de realisatie- en/of de gebruiksfase stikstofdepositie ontstaan. Emissie van stikstofoxiden ontstaat onder andere door verbranding van fossiele brandstoffen bij stook van cv-installaties, in het verkeer of door inzet van mobiele machines. Stikstofdepositie kan tot vele kilometers ver reiken en negatieve (verzurende/vermestende) effecten hebben op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

Toetsingskader
Voor elk Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen geformuleerd voor de te beschermen soorten en habitats. Natura 2000-gebieden zijn onder de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen en de bescherming ervan is vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). De Wnb (art. 2.7) verplicht vooraf te beoordelen of plannen/projecten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden (significant) negatieve effecten kunnen hebben. Voor het stikstofaspect wordt het rekenmiddel AERIUS Calculator gebruikt om de te verwachten stikstofdepositie (NOx) te berekenen.

Per 2 november 2022 heeft de Raad van State bepaald dat de bouwvrijstelling wordt ingetrokken. Dit betekent dat ook voor de realisatiefase een stikstofberekening gemaakt moet worden.

Hoewel het Zuidlaardermeer niet stikstofgevoelig is en het dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebied op 9,5 kilometer afstand ligt (Drentsche Aa), wordt wel geadviseerd om een stikstofberekening van de realisatiefase en gewijzigde gebruiksfase te maken. Dit in verband met de aard en omvang van de werkzaamheden. Zo kan inzichtelijk worden gemaakt of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en).

Afhankelijk van de uitkomsten van de berekening zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden (<0,00 mol/ha/jr), is geen vergunning nodig. In dat geval kan project worden uitgevoerd zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie >0,00 mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een vergunning aan de orde.

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Ligging projectgebied t.o.v. het NNN

Op de kaart in figuur 3.2 is te zien dat het projectgebied niet binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ligt. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 600 meter afstand.

Effectbeoordeling

Voor de sloop van de appartementen en garageboxen is geen wijziging van bestemmingsplan nodig. Indien bij nieuwbouw weer woningen worden gerealiseerd, is er geen wijziging van bestemmingsplan nodig. Er is zodoende geen sprake van een nieuwe planologische ontwikkeling. Gezien de ruime afstand (meer dan 600 meter), het tussenliggende bebouwde gebied en de snelweg A7, is er geen sprake van aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Bovendien kent provincie Groningen geen externe werking voor het NNN. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

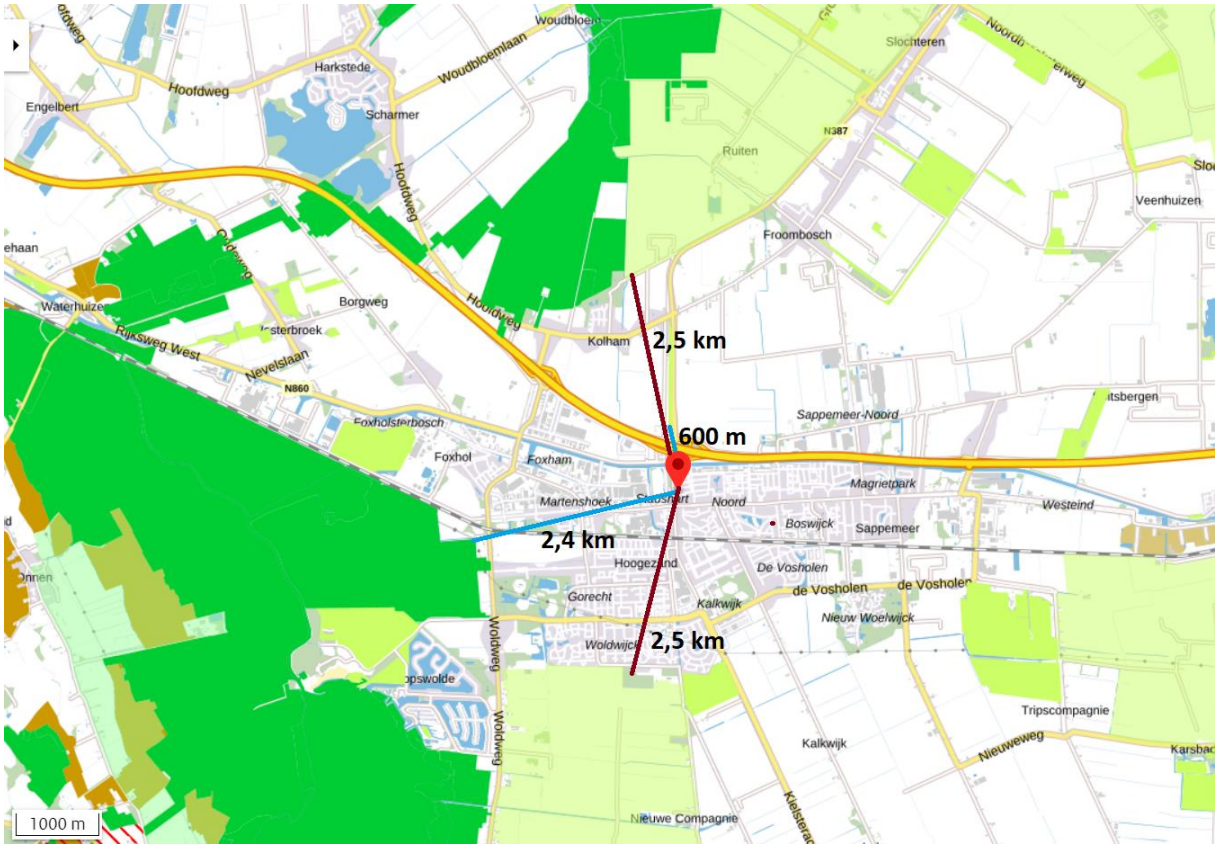

Figuur 3.2 Ligging projectgebied (rode marker) ten opzichte van het NNN (groen en afstand aangegeven met blauwe lijnen). De bruine gebieden betreffen NNN-beheergebieden, het rood gearceerde gebied betreft een robuuste verbindingszone en de lichtgroene gebieden (afstand aangegeven met rode lijnen) betreft leefgebied van akkervogels (Bron: Provincie Groningen, 2022).

3.3 Natuur buiten het NNN

In het Groningse ruimtelijk beleid is naast bescherming van natuur binnen het NNN ook aandacht voor bescherming van natuur buiten het NNN, namelijk in de leefgebieden agrarisch natuurbeheer (inclusief weidevogelgebieden).

In deze leefgebieden wordt ingezet op een efficiënt en effectief agrarisch natuurbeheer. Voor het beheer van weidevogels is een passend peilbeheer in het leefgebied open grasland en open akkerland noodzakelijk.

In figuur 3.2 is te zien dat het projectgebied niet binnen een aangewezen leefgebied ligt. Het dichtstbijzijnde deel ligt op meer dan 2,5 kilometer afstand. De voorgenomen werkzaamheden hebben gezien de afstand, de ligging binnen bebouwde kom en de aard en omvang van de werkzaamheden geen effect op de leefgebieden. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

3.4 Houtopstanden

3.4.1 Wet natuurbescherming

Binnen het projectgebied worden mogelijk opgaand groen en bomen verwijderd.

Er is sprake van beschermde houtopstanden in het kader van de Wet natuurbescherming indien:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt, **en**
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m2) of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

Op basis van de ligging binnen de begrenzing kan geconcludeerd worden dat het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming ten aanzien van houtopstanden niet geldt. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn zodoende niet aan de orde.

3.4.2 Gemeentelijk beleid

Vanuit gemeentelijk beleid ten aanzien van bomenkap zijn wel vervolgstappen aan de orde. Gemeente Midden-Groningen geeft aan dat het kappen van bomen omgevingsvergunningplichtig is (Gemeente Midden-Groningen, 2022).

4. EFFECTBEOORDELING SOORTENBESCHERMING

4.1 Flora

De veldinspectie is uitgevoerd na het bloeiseizoen van vele soorten planten. Desondanks is er op basis van de terreinkenmerken en aangetroffen soorten een goed beeld verkregen van de potentie voor beschermde soorten. Het projectgebied is grotendeels verhard. Er groeien gecultiveerde soorten zoals gras (onder andere Engels raaigras) en rozenbottel. Gedurende de veldinspectie zijn geen beschermde soorten waargenomen. Beschermde flora wordt op basis van de terreinkenmerken (voedselrijk, frequent maaibeheer, deels verhard) en de bekende verspreidingsgegevens uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van flora zijn niet aan de orde.

Figuur 4.1 Rozenbottel binnen het projectgebied.

4.2 Broedvogels

De veldinspectie is uitgevoerd na het broedseizoen van vogels. Broedende vogels zijn daardoor niet waar te nemen. Desondanks kan er op basis van de veldinspectie een goed beeld verkregen worden van geschiktheid voor vogelsoorten.

Soorten met een jaarrond beschermd nest (categorie 1-4)
In de omgeving van het projectgebied zijn diverse soorten met jaarrond beschermde nesten bekend, zoals huismus en gierzwaluw (NDFF, 2022).

Gierzwaluw
Gierzwaluwen hebben een valhoogte van tenminste drie meter en een vrije in- en uitvliegroute naar een nestplaats nodig, omdat ze niet direct vanuit het nest kunnen opstijgen en zich daarom eerst naar beneden laten vallen (BIJ12, 2017). Bovendien moeten aanwezige holtes groot genoeg zijn

voor gierzwaluwen. Potentiële nestplaatsen van gierzwaluw kunnen worden uitgesloten in het projectgebied. Er zijn geen geschikte openingen aanwezig voor gierzwaluw. De stootvoegen zijn te smal voor gierzwaluw om toegang te krijgen. Hetzelfde geldt voor de openingen bij de dakrand. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

Huismus
Huismus broedt onder andere onder de eerste rijen dakpannen van gebouwen. Voor huismus ontbreken geschikte nestmogelijkheden, aangezien geschikte holtes en dakpannen ontbreken (platte daken). De stootvoegen zijn te smal voor huismus om toegang te krijgen. Hetzelfde geldt voor de openingen bij de dakrand. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.

In de aanwezige bomen zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen. Nesten van andere categorie 1 – 4 soorten worden niet verwacht binnen het projectgebied.

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5)
Soorten van categorie 5 zijn honkvaste broeders, maar doorgaans voldoende flexibel om elders een nest te bouwen. Indien sprake is van ecologisch zwaarwegende redenen zijn nesten van categorie 5 ook jaarrond beschermd.

Overige soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 5) worden uitgesloten binnen de bebouwing vanwege het ontbreken van geschikte broedgelegenheid. In het groen en de bomen rondom de bebouwing kunnen wel categorie 5 soorten, zoals koolmees en pimpelmees, tot broeden komen. Voor de in de nabijheid bekende categorie 5 soorten (NDFF, 2022) zijn in de omgeving van het projectgebied echter voldoende alternatieven aanwezig in de vorm van opgaand groen en bebouwing. Nesten van categorie 5 soorten zijn daarmee niet jaarrond beschermd. Wel dient aantasting en verstoring tijdens het broedseizoen voorkomen te worden. Geadviseerd wordt de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Soorten zonder jaarrond beschermd nest
Dakbroeders worden binnen het projectgebied uitgesloten, vanwege het ontbreken van geschikte broedgelegenheid in de vorm van onder andere grind op het dak. Grondbroedende vogels worden gezien de terreinkenmerken (korte grasmat, veel verstoring) ook uitgesloten.

Andere soorten zonder jaarrond beschermd nest kunnen in het opgaand groen en de bomen binnen het projectgebied tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen. Verstoring van vogels is toegestaan zolang dit geen wezenlijke invloed op de gunstige staat van instandhouding heeft. Geadviseerd wordt eventuele kap- en snoeiwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Foerageergebied
Het projectgebied maakt mogelijk wel onderdeel uit van het foerageergebied van diverse vogels van stedelijk milieu. Gezien het beperkte oppervlak en de terreinkenmerken betreft het geen essentieel foerageergebied. In de directe omgeving (tuinen en parken) is bovendien voldoende beschikbaar alternatief foerageergebied beschikbaar. Vervolgstappen ten aanzien van foerageergebied van vogels zijn niet aan de orde.

4.3 Vleermuizen

Verblijfplaatsen
Aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan niet op voorhand worden uitgesloten.

Tijdens het veldbezoek zijn open stootvoegen in de muur van de flats waargenomen (figuur 4.2). Tevens bieden de dakranden van de flats toegang tot het dak en mogelijk tot de spouw (figuur 4.3 en 4.4). Ook de dakranden van de garageboxen kunnen toegang bieden tot het dak (figuur 4.5). De woningen en garageboxen binnen het projectgebied zijn daarmee potentieel geschikt als paar-zomer-, kraam- of overwinteringslocatie van gebouwbewonende soorten, zoals de in de directe omgeving bekende gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. De flats zijn tevens geschikt voor meervleermuis.

Figuur 4.2 Open stootvoegen in de flats.

Figuur 4.3 Er zit ruimte tussen de dakranden en muren van de flats.

Figuur 4.4 Er zit ruimte tussen de dakranden en muren van de flats en garageboxen.

Figuur 4.5 Er zit ruimte onder het dak van de garageboxen.

Daarnaast kunnen gewone dwergvleermuizen in grote groepen overwinteren. In de nazomer worden deze massawinterverblijfplaatsen in grote groepen verkend door voor een dergelijke verblijfplaats te zwermen. Dit gedrag is tot nu toe met name aangetoond bij grotere, hoge gebouwen, zoals flats of kerken. Een zwermlocatie van gewone dwergvleermuizen wordt zodoende niet verwacht binnen het projectgebied.

Door de voorgenomen ontwikkeling worden deze mogelijk aanwezige verblijfplaatsen beschadigd of vernield. Nader soortgericht onderzoek is noodzakelijk om eventuele verblijfplaatsen vast te stellen dan wel te kunnen uitsluiten.

In de aanwezige bomen binnen het projectgebied is geen sprake van holtes, spleten of loszittende schorsdelen. Verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen is zodoende uitgesloten.

Vliegroute
De gebouwen en bomen vormen lijnvormige elementen die als vliegroute kunnen worden gebruikt door vleermuizen. Gezien de aanwezigheid van alternatieven in de directe omgeving betreft het geen essentiële vliegroutes. Zolang werkzaamheden uitsluitend overdag plaatsvinden, is er ook geen sprake van lichtverstoring. Vervolgstappen ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen zijn zodoende niet aan de orde.

Foerageergebied
Het projectgebied kan onderdeel uitmaken van het van het foerageergebied van in de omgeving voorkomende soorten vleermuizen (NDFF, 2022). Gezien de aanwezigheid van alternatieven in de directe omgeving betreft het geen essentieel foerageergebied. Zolang de werkzaamheden overdag plaatsvinden, is er geen sprake van lichtverstoring. Verder onderzoek naar het voorkomen van foerageergebieden van vleermuizen is niet noodzakelijk.

4.4 Grondgebonden zoogdieren

Verblijfplaatsen van beschermde grondgebonden zoogdieren (zonder provinciale vrijstelling) worden op basis van de habitateisen, de terreinkenmerken en het veldbezoek uitgesloten. Voor de in de nabijheid bekende steenmarter (NDFF, 2022) ontbreken geschikte verblijfplaatsen in de vorm van geschikte holtes in bebouwing en steenhopen in zowel de flats als de garageboxen. Negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden zijn zodoende uitgesloten. Het nemen van vervolgstappen is niet aan de orde.

Overige grondgebonden zoogdieren met een provinciale vrijstelling
In het projectgebied kunnen vaste verblijfplaatsen van algemene grondgebonden zoogdiersoorten zoals huisspitsmuis voorkomen. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele verblijfplaatsen en/of exemplaren van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt voor deze soorten in de provincie Groningen vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming (zie bijlage 1), waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

4.5 Overige soorten

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater worden beschermde vissen en (land- en voortplantingsbiotoop van) amfibieën en libellen uitgesloten (zie ook paragraaf 4.1). Gelet op de terreinkenmerken, de habitateisen en verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van beschermde reptielen, vlinders en overige ongewervelden ter plaatse van het projectgebied uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van de soortgroepen vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn niet aan de orde.

4.6 Rode lijst

Bij ingang van de omgevingswet op 1 juli 2023, geldt ook voor Rode Lijst soorten een specifieke zorgplicht (artikel 11.27 bal).

Vanwege het ontbreken van geschikte habitat worden rode lijst soorten uitgesloten. Gelet op de terreinkenmerken, de habitateisen en verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van rode lijst soorten, waaronder vogels, libellen, vaatplanten en korstmossen ter plaatse van het projectgebied uitgesloten. Vervolgstappen ten aanzien van rode lijst soorten zijn niet aan de orde.

5. CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Gebiedsbescherming

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van gebiedsbescherming wordt het volgende geconcludeerd:

Natura 2000
Het projectgebied ligt buiten Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op circa 2,5 kilometer afstand. Vanwege deze afstand, de potentiële effecten, bekende dosis-effectrelaties en de aard/omvang van de voorgenomen ontwikkeling, zijn negatieve effecten, met uitzondering van stikstofdepositie, op voorhand uitgesloten.

Geadviseerd wordt een AERIUS-berekening voor de realisatie- en gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

Natuurnetwerk Nederland
Het projectgebied ligt buiten het Natuurnetwerk Nederland (en natuur buiten het NNN). Het voorgenomen plan heeft gezien de afstand tot deze gebieden (>600 meter), de ligging binnen de bebouwde kom en de aard en omvang van de plannen geen effect op deze gebieden. Bovendien kent Groningen geen externe werking voor het NNN. Vervolgstappen ten aanzien van het NNN zijn niet aan de orde.

Houtopstanden
Het projectgebied ligt binnen de bebouwde komgrens Wnb van Hoogezand. Voor de betreffende te kappen bomen geldt het beschermingsregime vanuit de Wet natuurbescherming niet. Vervolgstappen in het kader van de Wnb zijn zodoende niet aan de orde. Wel zijn vervolgstappen vanuit de gemeentelijke regels ten aanzien van kap van bomen van toepassing.

5.2 Soortenbescherming

Uit de quickscan Wet natuurbescherming ten aanzien van soortenbescherming wordt het volgende geconcludeerd:

- Het projectgebied biedt vanwege het ontbreken van geschikte holtes geen geschikte broedgelegenheid voor vogels met jaarrond beschermde nesten.
- Binnen en in de directe omgeving van het projectgebied kunnen wel algemene vogelsoorten tot broeden komen.
- Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen niet worden uitgesloten.
- Mogelijk vormt het projectgebied onderdeel van een vliegroute en foerageergebied van vleermuizen. Dit betreft echter geen essentieel leefgebied en de ontwikkeling heeft geen negatief effect op de functionaliteit ervan.
- Groei- en verblijfplaatsen van beschermde flora, grondgebonden zoogdieren, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelden zijn gezien de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens uitgesloten.
- Rode lijst soorten worden niet verwacht binnen het projectgebied.
- In het projectgebied zijn enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren te verwachten. Voor deze soorten geldt een vrijstelling van de verbodsartikelen.

Een overtreding van de Wet natuurbescherming kan niet worden uitgesloten bij de voorgenomen werkzaamheden.

5.3 Advies en vervolgstappen

5.3.1 Stikstofdepositie

Geadviseerd wordt een AERIUS-berekening voor de realisatiefase en de gewijzigde gebruiksfase te maken om inzichtelijk te maken of sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebied(en).

Afhankelijk van de uitkomsten van de berekening zijn vervolgstappen aan de orde. Voor ontwikkelingen waarbij is aangetoond dat er géén sprake is van (toename van) stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden (<0,00 mol/ha/jr), is geen vergunning nodig. In dat geval kan het project worden uitgevoerd zonder verdere vervolgstappen met betrekking tot de Wet natuurbescherming, onderdeel Natura 2000. Voor ontwikkelingen waarbij de depositie >0,00 mol/ha/jaar is, zijn significant negatieve effecten niet op voorhand uitgesloten en zijn vervolgstappen zoals een nadere ecologische beoordeling (voortoets stikstof), saldering en/of een vergunning aan de orde.

5.3.2 Soortgericht nader onderzoek vleermuizen

Om te bepalen of er vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing aanwezig zijn, is aanvullend onderzoek nodig naar gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. Tevens hebben de flats potentie voor meervleermuis. Alleen dan kan bepaald worden of er bij de voorgenomen werkzaamheden sprake is van overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming.

Leidraad voor vleermuisonderzoek is het vleermuisprotocol van 2021 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Voor een volledig vleermuisonderzoek zijn meerdere veldbezoeken nodig in de periode half mei - september. Afhankelijk van de resultaten wordt bepaald of maatregelen en/of een ontheffing nodig zijn.

5.3.3 Broedvogels

Binnen en in de directe omgeving van het projectgebied kunnen diverse (niet jaarrond beschermde) vogels tot broeden komen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust-of verblijfplaatsen beschadigen.

Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen maart en september worden aangehouden als broedseizoen. Dit is echter afhankelijk van de soort en van de klimatologische omstandigheden.

Geadviseerd wordt de kap- en snoeiwerkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Ook kan ervoor worden gekozen de werkzaamheden voor het broedseizoen op te starten en continue door te werken, zodat vogels buiten de invloedsfeer van de werkzaamheden geschikte broedgelegenheid zullen zoeken.

Wanneer de werkzaamheden in het broedseizoen worden opgestart en de locaties niet van tevoren dicht gezet kunnen worden, moet de locatie voorafgaand aan de werkzaamheden worden vrijgegeven door een ervaren ecoloog (broedvogelcheck). Indien bij de controle in gebruik zijnde nesten van vogels, of in aanbouw zijnde nesten worden aangetroffen moet een zorgvuldige werkwijze worden bepaald of dienen de werkzaamheden worden uitgesteld tot het nest niet meer in gebruik is.

5.3.4 Bomen kappen

Indien er bomen gekapt worden, zal een omgevingsvergunnig aangevraagd moeten worden. Gemeente Midden-Groningen geeft namelijk aan dat het kappen van bomen omgevingsvergunningplichtig is.

5.3.5 Natuurinclusief bouwen

Het te herontwikkelen projectgebied met de te realiseren nieuwbouw en in te richten buitenruimte biedt mogelijkheden voor het realiseren van verblijfplaatsen en leefgebied voor onder andere vleermuizen, gierzwaluw en huismus. Hiervoor zijn vele mogelijkheden. Geadviseerd wordt in een vroeg stadium van de planvorming een ecoloog te betrekken om mee te denken bij een natuurinclusieve invulling met faunavoorzieningen in de realiseren bebouwing en een ecologische meerwaarde in de buitenruime.

5.3.6 Zorgplicht

Wij merken op dat te allen tijde de zorgplicht blijft gelden. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moeten worden voorkomen. Deze zorg geldt voor alle individuen van in Nederland voorkomende soorten planten en dieren, ongeacht of deze soort beschermd is en ongeacht of ontheffing of vrijstelling is verleend.

5.4 Verantwoording

De conclusies en adviezen zijn van toepassing op de door de opdrachtgever aangegeven en in hoofdstuk 1.3 beschreven werkzaamheden en onder de voorwaarden en uitgangspunten genoemd in het document (en overige communicatie met de opdrachtgever). Indien deze wijzigen of er ook andere werkzaamheden worden uitgevoerd, dient er een herbeoordeling plaats te vinden.

De initiatiefnemer of opdrachtgever is verantwoordelijk voor het gebruik van de rapportage. Eco Reest BV aanvaardt dan ook geen aansprakelijkheid voor de inhoud, interpretaties of conclusies indien gebruik wordt gemaakt van deelaspecten van deze rapportage, zonder verwijzing naar de volledige rapportage.

Bovendien aanvaardt Eco Reest BV geen aansprakelijkheid voor kosten en vertraging die optreden als gevolg van het voorkomen van beschermde flora en fauna.

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Literatuur / documenten

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & Buys, J.C. (2016). *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. – Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden. Leiden.

Broekmeyer, M.E.A. et al. (2014). Update effectenindicator Natura 2000. Wageningen, Alterra, voorjaar 2014.

Broekmeyer, M.E.A. (redactie) (2006). Effectenindicator Natura 2000-gebieden; achtergronden en verantwoording ecologische randvoorwaarden en storende factoren. Wageningen, Alterra, Alterrapport 1375, oktober 2006.

BIJ12[1] (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12[2] (2017). Kennisdocument Gierzwaluw *Apus apus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12[3]. (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12[1] (2022). Kennisdocument Huismus *Passer domesticus*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12[2] (2022). Instructie gegevensinvoer voor AERIUS Calculator 2021. Versie 1.0, januari 2022.

Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill (2011): Vleermuizen; Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika, De Fontein / Tirion Uitgevers B.V., Utrecht.

Gemeente Utrecht (2003). Handhaafinstructie - Trillingen bij heien . Afdeling bouwbeheer, januari 2003

Hoekstra, B. L. Verhees, A. Brouwer & R. Dröge (2018). Emissiekerntallen NOx en NH3 voor PAS / AERIUS, 2018. TAUW-rapport #R001-1265262BWH-V01-aqb-NL, 31 augustus 2018.

Krijgsveld, K.L., R.R. Smits en J. van der Winden (2008). Verstoringsgevoeligheid van vogels - Update literatuurstudie naar de reacties van vogels op recreatie. 23 december 2008.

Netwerk Groene Bureaus, werkgroep 'Standaarden en protocollen' (2017). Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, versie juli 2017.

Provincie Groningen (2022). Geconsolideerde Omgevingsverordening juni 2022. Versie 25 mei 2022.

RIVM (2022). Handboek Werken met AERIUS Calculator Versie 2021, 20 januari 2022.

Vegte, F, van der, J. Bosman & D. Logemann (2014). Effectafstanden Natura 2000-gebieden Veluwe en Rijntakken. Arcadis, 18 februari 2014.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2021). Vleermuisprotocol 2021, januari 2021.

Internet

Gemeente Midden-Groningen (2022). Kappen van bomen. Geraadpleegd op 11 november 2022, van https://www.omgevingsloket.nl/

Ministerie van LNV - Natura 2000-gebieden. Geraadpleegd op 11 november 2022, van https://www.natura2000.nl/

Nationale Databank Flora en Fauna. Geraadpleegd op 8 november 2022, van www.NDFF.nl[1]

Overheid (2021). Wetstekst Wet natuurbescherming, van https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2021-07-01.
Geraadpleegd op 11 november 2022, van https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2020-01-01.

Ruimtelijkeplannen (2022). Het landelijke portaal voor ruimtelijke plannen. Geraadpleegd op 11 november 2022, van https://www.ruimtelijkeplannen.nl/web-roo/roo/index

RIVM (2022). AERIUS Calculator, versie 2021. Geraadpleegd op 11 november 2022, van https://calculator.aerius.nl/calculator/

RVO (2021). Indicatieve lijst jaarronde beschermde vogelnesten van, https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/04/Lijst-jaarrond-beschermde-vogelnesten.pdf

Staatsblad (2021a). Wijzigingswet Wet natuurbescherming en Omgevingswet (stikstofreductie en natuurverbetering), van https://wetten.overheid.nl/BWBR0044970/2021-07-01

Staatsblad (2021b). Besluit van 14 juni 2021 tot wijziging van enkele algemene maatregelen van bestuur (stikstofreductie en natuurverbetering, van https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2021-287.html#d17e1570

[1] In dit rapport worden gegevens gebruikt welke (deels) afkomstig zijn uit de NDFF. Deze mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

BIJLAGE 1 OVERZICHT VRIJGESTELDE SOORTEN PROVINCIE GRONINGEN

Vrijgestelde soorten (artikel 3.10 eerste lid) Provincie Groningen o.b.v. bijlage 8 van Omgevingsverordening Provincie Groningen	
Zoogdieren	Aardmuis (*Microtus agrestis*) Bosmuis (*Apodemus sylvaticus*) Dwergmuis (*Micromys minutus*) Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*) Egel (*Erinaceus europaeus*) Gewone bosspitsmuis (*Sorex araneus*) Huisspitsmuis (*Crocidura russula*) Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) Ondergrondse woelmuis (*Pitymys subterraneus*) Ree (*Capreolus capreolus*) Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*) Tweekleurige bosspitsmuis (*Sorex coronatus*) Veldmuis (*Microtus arvalis*) Vos (*Vulpes vulpes*) Wezel (*Mustela nivalis*) Woelrat (*Arvicola terrestris*)
Amfibieën	Bruine kikker (*Rana temporaria*) Gewone pad (*Bufo bufo*) Kleine watersalamander (*Triturus vulgaris*) Meerkikker Pelophylax ridibundus (*Rana ridibunda*) Middelste groene kikker / Bastaardkikker (*Pelophylax klepton esculentus Rana esculenta*)

Bron: Provincie Groningen (2021). Omgevingsverordening Provincie Groningen 2016 - Bijlage 8 behorende bij artikel 3a.5 en 3a.6.

BIJLAGE 2 LIJST VOGELS MET JAARROND BESCHERMDE NESTEN PROVINCIE GRONINGEN

Nederlandse naam	Categorie*	Nederlandse naam	Categorie*
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5
Buizerd	4	Boerenzwaluw	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5
Havik	4	Boomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5
Oehoe	3	Draaihals	5
Ooievaar	3	Eidereend	5
Ransuil	4	Ekster	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5
Steenuil	1	Groene specht	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5
Zwarte wouw	4	Hop	5
		Huiszwaluw	5
		IJsvogel	5
		Kleine Bonte specht	5
		Kleine vliegenvanger	5
		Koolmees	5
		Kortsnavelboomkruiper	5
		Oeverzwaluw	5
		Pimpelmees	5
		Raaf	5
		Ruigpootuil	5
		Spreeuw	5
		Tapuit	5
		Torenvalk	5
		Zeearend	5
		Zwarte kraai	5
		Zwarte mees	5
		Zwarte roodstaart	5
		Zwarte specht	5

*Toelichting categorieën:

Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus). Zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk bebouwing.
Categorie 3: Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze soorten vragen extra onderzoek, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd.

Bron: RVO, 2021

BIJLAGE 3 UITTREKSEL NDFF

Beschermde soorten* binnen één kilometer van het projectgebied.

Soort	
Vogels	**Overig**
Blauwe reiger	Bruine kikker
Boerenzwaluw	Groene glazenmaker (libelle)
Boomklever	Grote leeuwenklauw (vaatplant)
boomkruiper	
Buizerd	
Ekster	
Gekraagde roodstaart	
Gierzwaluw	
Grauwe vliegenvanger	
Groene specht	
Grote bonte specht	
Grote gele kwikstaart	
Havik	
Huismus	
Huiszwaluw	
IJsvogel	
Kleine bonte specht	
Koolmees	
ooievaar	
Pimpelmees	
Ransuil	
Roek	
Spreeuw	
Sperwer	
Torenvalk	
Zwarte kraai	
Zwarte mees	
Zwarte roodstaart	
Vleermuizen	
Gewone dwergvleermuis	
Laatvlieger	
Ruige dwergvleermuis	
Overige zoogdieren	
Bever	
Eekhoorn	
Steenmarter	

**Habitatrichtlijnsoorten, soorten met jaarrond beschermde nesten en provinciaal beschermde soorten.*
(Bron: NDFF, 2022)

BIJLAGE 4 RODE LIJST SOORTEN

Rode lijst soorten binnen één kilometer van het projectgebied.

Soort
Vogels
Boerenzwaluw
Grauwe vliegenvanger
Grote lijster
Grote mantelmeeuw
Huismus
Huiszwaluw
Keep
Kramsvogel
Ransuil
Spotvogel
Torenvalk
Visdief
Zwarte kraai
Libellen
Groene glazenmaker
Vaatplanten
Bosaardbei
Gele kornoelje
Kale vrouwenmantel
Krabbescheer
Tripmadam
Korstmossen
Gewoon schorsmos
Purper geweimos

Bron: NDFF, 2022.